

ACC. N:R M. 15558: 1-2.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Arthur Levinsson, Hestera*
Härad: *Mo* Berättare: " " "
Socken: *Överyd* Berättarens yrke: *hem ägare*
Uppteckningsår: *1962* Född år *1903 i Överyd*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När grammofoven kom. s. 1-2.

N. M. 177

20/10-62

Skriv endast på denna sida.

- 1) Den första gång jag hörde grammofon var 1907. Min morbror gifte sig då och efter vigseln var det en skräddare som hade grammofon med sig och underhöll gästerna med att spela på den.
- 2) Ovannämnda skräddare som var från Voxtorp i Åsenhöga och hette Martin Lorentsson var nog den första här som innehade grammofon. Men inte långt efter kanske ett eller två år inköpte en granne till mig en grammofon det var Inspektor Oskar Mårtensson i Ulvestorp i Öreryds församling
- 3) Om det förekom grammofon på marknader vid denna tid kan jag inte uttala mig om för jag var då för liten att vara med på sådana tillställningar. Men jag vill minnas att någon frireligös predikant reste omkring och spelade i missionshusen och då givetvis religiösa sånger.
- 4) Fonograf förekom inte. Utan det är endast grammofon som jag nu berättar om. Alla grammofonerna som först kom var lika vad jag kan minnas. Själva lådan var av ek, ljudet kom genom en stor tratt som var mycket färggrann.
- 5) Jag var endast fyra år när jag var med på ovannämnda bröllop, men en skiva som jag kommer ihåg handlade

NM 177

om en lösöreauktion där man hörde auktionsroparen ropa ut de olika föremålen. En annan skiva som kom ganska tidigt var en jag tror den hette julottan, den började med bjällerklång som kom från slädarna i vilka julottebesökarna färdades, sedan kom kyrkklockorna och därefter spelades julpsalmen Var hälsad sköna morgonstund till vilken församlingen sjöng. Tidigt kom också Hultmans solskenssånger på skivorna

- 6) Skivorna voro svarta med en etikett på som gick i någon röd nyans med en grammofon på och med en hund som satt lyssnade, de hette Husbondens röst.
- 7) Delvis har jag besvarat detta under 5 ovan. Men kan tillägga fastän det var nog senare vill jag tro att Caruso den Italienske tenoren kom på skivorna hit.
- 8) Minnen: Ja mitt minne från bröllopet är ju ett som jag inte glömmer. Sedan mins jag hur man inbillade sig att den man hörde i grammofonen den satt inne i denna och hur man tittade i tratten för man trodde att man skulle få se den som hördes. Jag kommer också ihåg att när man varit duktig och snäll kunde man få en slant och med denna gå ner till Inspektor Mårtensson och ge honom den för att få honom att spela vad man ville höra .